

Pre začiatočníkov: Štatistické pojmy – Sezónna úprava

Táto stránka je súčasťou bloku [Štatistika pre začiatočníkov](#), v rámci Statistics Explained na stránke Eurostatu, kde sú štatistické ukazovatele a [pojmy](#) vysvetlené jednoduchým spôsobom, aby sa svet štatistiky stal zrozumiteľnejším pre žiakov i študentov, ako aj pre všetkých, ktorí majú záujem o štatistiku.

Jedným z hlavných účelov štatistiky je poukázať na vývoj, zmeny a trendy v čase porovnateľným spôsobom. Pri porovnávaní údajov za dve rôzne časové obdobia, napríklad za dva rôzne mesiace, nemusia byť nevyhnutne tieto časové obdobia úplne porovnateľné z dôvodu určitých udalostí, akými sú odlišný počet pracovných dní alebo prítomnosť atypických udalostí. Preto je potrebné údaje upraviť, aby sa ukázal skutočný "nezaujatý" vývoj alebo trend.

Sezónne očistenie je štatistická technika, pomocou ktorej sa odhaduje vplyv sezónnych udalostí a tie sa potom z časových radov odstraňujú. Jedným z príkladov je, že predaj v podnikoch sa zvyčajne zvyšuje okolo Vianoc. Ak napríklad porovnáme mesiace december a júl, objem tržieb za december bude vo väčšine sektorov pravdepodobne vyšší ako v júli, nakoľko je ovplyvnený sezónnym efektom spôsobeným Vianocami. Pre porovnanie maloobchodných tržieb bez toho, aby boli ovplyvnené vianočnými predajmi je potrebné údaje sezónne očistiť.

Ďalšie informácie

- Video INE Španielsko [Sezónna úprava](#)
- Video Chorvátsky štatistický úrad [Sezónna úprava](#)

Späť k [Obsah Štatistika pre začiatočníkov - Štatistické pojmy](#)

Späť k [Štatistika pre začiatočníkov - úvod](#)